

A SZÓBESZÉD magyar nyelvkönyv kezdőknek. Tulajdonképpen célcsoportja a Magyarországon működő cégek alkalmazottai, ill. családtagjaik, olyan személyek tehát, akik a célországban várhatóan hosszabb időt fognak eltölteni és ezért kénytelenek mindennapi élethelyzetekben magyarul megnyilvánulni.

A tanítás megtervezésekor néhány körülményt figyelembe kell venni:

- a nyelvtanulók elsődleges célja nem feltétlenül a nyelvtanulás;
- közvetlen környezetükben – munkahely, család – németül beszélnek;
- a tanulók érdeklődése, iskolai végzettsége, nyelvtudása és tanulási módszere különböző.

A szerzők számoltak ezekkel a reális tényezőkkel: az előrehaladás az anyagban meglehetősen **meredek**, ami azt jelenti, hogy bizonyos időtartamon belül (ill. bizonyos számú leckén vagy óraszámokon belül) nagy mennyiségű tananyag kerül terítékre.

Az egyes leckék középpontjában mindig egy szituáció áll, a tananyag *szituációk köré* szerveződik. Az adott téma határozza meg a szókincset, a beszédcselekvéseket, a szövegtípusokat és a nyelvtant. A nyelvtan hozzárendelése egy témához/beszédhelyzethez a nyelvtanítás egyik legnehezebb problémája. A magyar nyelv – ellentétben pl. az angollal – kifinomult morfológiai rendszerrel rendelkezik, és ennek segítségével fejez ki minden nyelvtani – szintaktikai és paradigmaticai – viszonyt. Bonyolítja a helyzetet az eredetileg agglutináló – ragozó – magyar nyelv fejlődése, amely egyre több flektáló, hajlító vonást mutat fel. Így jött létre a sokféle szótő. Ez a változás súlyos következményekkel jár: a tanulóknak a sok végződés mellett a különböző ragozási típusokat is meg kell tanulnia.

Fontos: már a kezdetektől azt javasoljuk a tanulóknak, hogy használják a PONS segédanyagokat. Különösen az igeragozási típusoknál segít a paradigmák többszöri, hangos elisméltése. Azokat a ragozott alakokat, amelyeket hangosan kimondunk, ezáltal hallunk is, a beszédben gond nélkül fel tudjuk idézni.

A tankönyv célkitűzésének megfelelően a tananyag középpontjában a kommunikáció áll, így a hagyományos nyelvtani alapozást jelentősen le kellett rövidítenünk. Egyetlen lehetőségként az maradt, hogy a gyakran előforduló szerkezeteket panelszerűen tanítsuk meg, ismételjünk állandóan és vessünk be hallásértési gyakorlatokat.

Előfordulhat, hogy a különböző tanulási módszerek – a nyelvtanközpontú és a kommunikatív megközelítés – összeütközésbe kerülnek. A tanár feladata ebben a helyzetben, hogy személyre szabott megoldást találjon. A tanári kézikönyv az ilyen helyzetekre is tanácsokkal szolgál.

1. lecke: Isten hozta Magyarországon!

	A kiegészítő feladatok témái/tartalma	Feladattípusok
1.	Német eredetű szavak a magyarban: <i>copf, torony, cukor, virsli, spájz, vekker, tróger táncol, smacizik, spriccel, dinstel, dunsztos üveg</i>	Gyűjtsünk idegen, pl. német eredetű jövevényszavakat ábrázoló képeket. A tanulók párosítsák a képeket a hallott vagy leírt szavakkal. SEGÉDANYAG: képek kártyákon és/vagy a képeket ábrázoló feladatlapok
	Nemzetközi szavak: <i>fájl, klikkel, szörföl, szörfözik, sminkel, kukkol</i> stb. A gyakorlatot a képzők gyakorlásánál is be lehet vetni [denominális igeképző: -l, -z] 5., 7. lecke	Képek gyűjtése; szavak hozzárendelése képekhez
2.	Országismeret: <i>C vitamin, golyóstoll, Liszt Ferenc, tokaji bor, Balaton, Unicum, Bartók Béla, téliszalámi, gyulai kolbász</i> A nyelvtan iránt érdeklődő tanulóknak elmagyarázhatjuk az -i képző funkcióját.	Az elhangzó hungarikumokat/ismert személyeket térképen is elhelyezhetjük, ez a módszer a földrajzi ismeretek bővítésében segít.
3.	A köszönés gyakorlása Kiejtés gyakorlása: hosszú-rövid magánhangzók	Napszakokat ábrázoló képek: Nap, delelő nap, napkelte, napnyugta, hold
4.	A köszönések gyakorlása, magázás, tegezés Nyelvtan: A lenni ige ragozása. Már a kezdetektől fogva nyomatékosítsuk, hogy a személyes névmásokat nem kötelező kitenni, sőt, felesleges használatuk hibás mondatokat eredményez.	Szerepjáték: a tanulók különböző személyeket (<i>kisgyerek, tinédzser, idős hölgy, fiatal fiú, professzor</i>) vagy akár állatot, pl. <i>nagy kutyát</i> ábrázoló képeket kapnak és üdvözlik egymást. Jó, ha a tanulók közben felállnak és mozognak.
5.	Az ábécéhez: házi feladatként a tanulók keressenek más példákat	
6	Kiejtés–helyesírás: Minimálpárok: <i>sor – sör</i>	Lyukas szöveg hallott szöveg alapján: a tanulóknak maguknak kell beírni a hiányzó

	<p><i>bor – bőr</i> <i>hal – hál</i></p> <p>stb.</p>	<p>magánhangzókat. Az <i>asztalon van egy üveg s ___ r. Ez a b ___ r savanyú.</i></p>
7.	<p>A <i>gy, ty, ny, ly</i> hangokat külön kell gyakorolni. Tipikus hiba, hogy a palatalizáció helyett <i>-j</i> vagy <i>-i</i> hangot ejtenek.</p> <p>Figyelem: a <i>-j</i> és <i>-ly</i> betűket tartalmazó szavakat semmi esetre se gyakoroltassuk külön, mint ahogy ez az iskolákban szokás. A külföldiek a szavakat az írásmódjukkal együtt tanulják meg.</p>	<p>Szókincsbővítés a kiejtés gyakorlásával.</p> <p>Figyeljük meg a képeket és a képalírásokat. A főneveket/igéket a tanulók mondják ki hangosan addig, míg a kiejtésük nem helyes. A második szakaszban takarjuk le a képalírást. Pl.: <i>gyalog, gyufa</i> <i>nyúl</i> – (állat és ige) <i>nyíjt</i> <i>nyit, nyílik</i> (jó lehetőség a tárgy-as-tárgyatlan ige fogalmának tudatosítására) <i>szatyor, kutya; gólya, golyó, vaj, járda</i> A megegyező kiejtést úgy szemléltethetjük, hogy a tanulóknak egymás mellett mutatunk képes kártyákat <i>-j</i> és <i>-ly</i> betűs szavakkal. <i>jár – lyuk, tojás – gólya;</i> SEGÉDANYAG: Gyűjtsünk képeket képalírásokkal és ragasszuk kis kártyákra.</p>
8.		<p>A tanulók diktálhatnak is egymásnak. Párban dolgoznak, a tanár munka közben ellenőrzi őket.</p>
9.	Magyar nevek	<p>Német-magyar kontrasztív fonetika játékosan: Hogy van magyarul? Keresztnevek németül és magyarul: <i>Anna – Anna; Márta – Martha; Kati, Kata – Kathi, Katja, Kathrin; Gabi – Gabi</i> <i>Ich heisse Gabi Klein. >Kiss Gabi vagyok.</i></p>
10.	Hogy van a szomszédod?	<p>A szöveg átalakítása: párbeszédből beszámoló: <i>Gabi jól van. Péter nagyon jól van.</i></p>
11.		<p>A helyes minipárbeszédet olvassák fel, játsszák el. Mindig figyeljünk arra, hogy a személyes névmások feleslegesek.</p>
12.	Személyi adatokra vonatkozó kérdések, tegezés/magázás	<p>A 4. feladathoz készített kártyákkal a tanulók szerepjátékokkal gyakorolhatják a magázást és a tegezést. SEGÉDANYAG: kártyák a 4. feladatból.</p>
13- 15.	Tanácsos a gyakorlatokat valamilyen kinagyított térképpel csinálni, közben az országneveket is meg tudjuk tanítani. A zászlók segítenek később a színekben és a birtokos szerkezetnél. SEGÉDANYAG: nagy Európa térkép, ill. ez a térkép kis méretben a diákoknak kiosztva. Kis zászlók.	
	Alkalmas a többes szám és a magánhangzó-harmónia bevezetéseképpen [2. lecke többes szám]	<p>Feladat: Csoportosítsuk a nemzetiségeket többes számú végződésük szerint: <i>-ok</i> vagy <i>-ek</i>.</p>

16.	Magánhangzó-harmónia	Figyeljük meg a magánhangzó-harmóniát minden lehetséges szóban. Csoportmunka: tárgyak egy táskában: csoportosítsuk a szavakat hangrendjük szerint (szókincsbővítésre is alkalmas). Házi feladat képes szótárral: pl.: <i>Mi van a tanteremben? Gyűjtsenek mély hangrendű szavakat!</i> <i>Mi van a konyhában? Gyűjtsenek magas hangrendű szavakat!</i>
17.	Az első helyhatározói ragok: <i>-ban/-ben; -on/-en/-ön</i>	A helyhatározók bevezetésénél a zárt tér illetve a felület különbségét érdemes rajzon szemléltetni.
18.	Lakóhely megtudakolása	SEGÉDANYAG: kis zászlók + térkép; nagyon jól használhatók az olyan társasjátékok, amelyekben földrajzi, történelmi témák szerepelnek.
19-20.	Az <i>-ul/-ül</i> képző: beszélni valamilyen nyelven	Kiegészíthető a 18. feladathoz használt segédanyagokkal
21.	Párosítás: személyek – nemzetiségek – lakóhely	A tanulók bemutatják a kedvenc színészeit/sportolójukat/zenészüket/írójukat.
22-23.	„Szabályos“ igeragozás	A ragozási paradigma rögzítése. Ismételjük meg hangosan és többször. Módszerek: - a tanulók sorban egymás után; - a tanulók tetszőleges sorrendben (pl. akinek a tanár egy labdát dob); - a ragozandó személyek nem egymás után következnek, hanem a tanár az egyik kezével 1, 2, 3-at mutat=e. sz./1. 2. 3. személy, vagy két kézzel mutat 1, 2, 3-at=tbsz. 1. 2. 3. személy; („Ragozás mutogatva“)
24-25.	Személyi adatok megadása	Párbeszéd: saját adatokkal, párban gyakorolni.
Országismeret	Csak a lényeg megértése fontos. Felesleges a szó szerinti értés, ezen a szinten ez még nehéz lenne.	Országismereti információk átadása, összefoglalása: Első lépésként a tanár adja elő a szöveget – írja fel a számokat kártyákra és mutassa fel őket – ha lehetőség nyílik rá, akkor a szöveget jelenítsük meg egy képernyőn. Az első meghallgatás után a tanuló jegyzetelje le az ismert szavakat [a számok a 2. fejezetben kerülnek elő].

Az első lecke nagyon „meredek“, gazdag a szóanyaga és sok nyelvtant is tartalmaz. A lényeg nem a szisztematikus alapozás, a súlypont inkább a következőkön legyen:

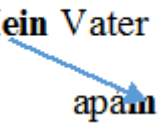
- Nyelvtanilag fontos az **igeragozás és a személyes névmások felesleges használata;**

- fonetikában a magánhangzókat illetően az ellentétpárok **rövid – hosszú, nyílt-félig nyílt [á – a – o]**, a mássalhangzóknál pedig a **hosszú mássalhangzók**.
- egyszerű beszédcselekvések: érdeklődés, kérdezz-felelek.

A szóanyagot és a szituációkat a továbbiakban is kell ismételni, bővíteni.

Országismeretben a tanár bővítse a Magyarországra vonatkozó általános ismereteket. Magyarország világhírű zenészeinek, tudósainak, Nobel-díjasainak hála része Európának, azaz sokkal több, mint a *gulyás*, a *csikós* és a *Balaton*.

2. lecke: A családom

	A kiegészítő feladatok témái/tartalma	Feladattípusok
1.	Szókincsbővítés	A családdal kapcsolatos főnevek gyűjtése
2.	A birtokviszony egyes számban. A birtokos jelzőket ezen a szinten csak panelszerűen vezessük be. Nagyon fontos ez a családtagok vonatkozásában – a többségük rendhagyó.	<p>SEGÉDANYAG: az első szabályt csak jelzesszerűen mutassuk meg:</p> <p style="text-align: center;">Mein Vater apám</p> <p>Az ábra mutatja a sorrendet.</p>
3.	A határozott névelő	A szabályt a tanulók fogalmazzák meg a példák alapján. A határozott névelő használata ezen a szinten még megegyezik a német névelőhasználattal.
4.	Hallott szöveg a családról	Párbeszéd: a párbeszéd meghallgatása és a feladatmegoldás után a tanulók saját képek alapján hasonló párbeszédet folytathatnak. SEGÉDANYAG: a tanulók hozzanak magukkal családi fényképeket.
5.	A birtokos személyjel egyes szám 3. személyben	Olvasás előtt tisztázzuk az ismeretlen szavak jelentését. 5b – Az első variáció tanári segítséggel készüljön. 5c – Figyelem: a birtokos névmás felesleges – Interferencia a német nyelvvel!
6.	Telefonbeszélgetés	1. A megadott személyek további dialógusokat folytathatnak. 2. Nyelvtan: a tanulók tanári segítséggel hasonlítsák össze az E/2. igealakokat. 3. A „mutogatós igeragozás“ segítségével gyakoroltathatjuk az 1. lecke igéit: <i>kíván, él, köszön, beszél, táncol, karatézik, lakik</i> . Ebben a fázisban kerüljük az <i>ikes</i> igék E/3. személyű alakjait.

		4. Szövegátalakítás – csoportmunka: a két dialógust (6a, 6b) összekeverjük egymással és a tanulóknak kell azokat helyreállítani. SEGÉDANYAG: a két telefonbeszélgetés mondatait keverjük össze –a tanulók számától függően több variációt is összeállíthatunk.
7-9.	A sorszámnevek <i>Kettő – két:</i> egyszerűsített szabály: a <i>két</i> után áll valami, a <i>kettő</i> után nem.	A számokat különböző módszerekkel gyakoroltathatjuk, pl. bingóval vagy egy oldalszámra is rákérdezhetünk. A helyhatározói ragok ismétlése: <i>Hol laksz? A Csalogány utca ötben.</i> A feladatot utcanévtáblákkal színesíthetjük. SEGÉDANYAG: utcanévtáblákat ábrázoló képek
10.	Matematika	SEGÉDANYAG: azok a szülők, akiknek iskolás gyerekeik vannak, eredeti matekpéldákat is hozhatnak.
11.	A főnevek többes száma	Az 1. lecke 14. feladatának folytatása. A helyes többes számú alakok beírása után a tanulók írják be a mennyiségjelzős szerkezetet is: <i>tollak – két toll; táskák – két táská stb.</i>
12. B.	Mondatok többes számban	A feladatot csak tanári segítséggel lehet megoldani, mert az igék többes számú alakjai még újak.
13.	Saját vélemény, feltételezés kifejezése	Láncjáték: egy helyzetről vagy egy képpel kapcsolatban a tanulók mondják el a saját véleményüket. A következő tanuló úgy mondja el a saját véleményét, hogy megismétli az előtte elhangzót. Pl.: Anna. <i>Szerintem Márta 40 éves.</i> Bert: <i>Szerinted Márta 40 éves, szerintem 25.</i> Cecil: <i>Anna szerint Márta 40 éves, szerinted 25. Szerintem is 25.</i>
14.	Hallásértés Igeragozás többes számban; -nél/-nél határozórag -ikes igék	A miniszövegek meghallgatása után a tanulók tegyenek hasonló kijelentéseket önmagukról. Önálló munka: a tanulók válogassák ki a szövegből a többes számú igealakokat és rendszerezék őket a magánhangzóharmónia szerint.
15-16.	Foglalkozások, munka „hol?”	A témára való ráhangolódásképpen tudakoljuk meg, hogy milyen foglalkozásokat ismernek már a tanulók [1. lecke, Országismeret: <i>Liszt Ferenc zeneszerző, Szent-Györgyi Albert orvos</i>].
17.	Képleírás, tevékenységek, módhatározók	A feladatot további képekkel egészíthetjük ki; kérdezz-felelek pármunkában <i>játszik</i> – a ragozását meg kell tanulni; kettős tagadás csak a szókinés szintjén: <i>soha nem</i>

		<p>panelként tanítandó.</p> <p>Szólánc: soha nem, néha, gyakran, mindig Mondjunk egy tetszőleges mondatot a soha szó használatával: <i>Én soha nem főzök.</i> 1. tanuló: <i>Te soha nem főzöl, de én gyakran főzök.</i> 2. tanuló: <i>A tanárnő soha nem főz, Luise gyakran főz, én néha játszom.</i></p>
18.	Az igeragozás gyakorlása	Házi feladat: a tanulók ragozzák el az igéket minden személyben. Fontos, hogy hangosan ismételjék el az alakokat.
	<p>Országismeret Névtan Nyelvtan: a tárgyvonzat előrejelzése</p>	<p>1. Szókincsbővítés névtan segítségével. A szószerkezetek begyakorlása után hozunk példákat a szinonimákra: <i>csinál, készít: házi feladatot, leckét, ebédet csinál/készít</i> – de: <i>bajt, problémát, cirkuszt csinál.</i> Gyűjtsünk az órára néhány hasonló német nevet, amelyeket a tanulók „megfejthetnek“: <i>Müller: tejet, vaját készít</i> <i>Schmidt: vassal dolgozik</i> <i>Fischer: halat fog</i> stb.</p> <p>2. Országismeret képekkel: halász: <i>Halászbástya, halat fog a Balatonban, Dunában, Tiszában</i> pap: <i>híres magyarországi templomok</i> juhász: <i>birkát, disznót, juhot, marhát őriz a Hortobágyon</i> népi motívumokkal festett edények; magyar divat</p>

Ez a fejezet sok új anyagot tartalmaz. Az egyetlen lezárt morfológiai egység a főnevek többes száma.

Az alábbi táblázat összefoglalja a főnevek végződéseit többes számban.

-k	-’k	-ok	-ak	-ek	-ök
folyók, cipők, hajók, fiúk, autók biciklik, macik, kapuk	fák, utcák, leckék	patakok, templomok, országok, dombok	házak, várak, halak, ágyak	hegyek, képek, földek, fülek, könnyek, könyvek	rendőrök, gyümölcsök

Rendhagyó tövű főnevek többes száma:

v-tő	<i>ló–lovak, szó–szavak, tó–tavak, cső–csövek</i>
Magánhangzó-rövidülés:	<i>híd–hidak, kéz–kezek, madár–madarak, út–utak, szél–szelek, kerék–kerekek</i>
Hangzókiesés:	<i>bokor-bokrok, szobor–szobrok, cukor–cukrok, terem–termek, tükör–tükrök</i>

3. lecke: Mennyibe kerül?

	A kiegészítő feladatok témái/tartalma	Feladattípusok
1.	<p>Szókincsbővítés: különböző üzlettípusok</p> <p>Nyelvtan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Összetett szavak <i>-bolt, -üzlet</i> utótaggal - Képzők: <i>-ság/-ség, -os, -es, -ös, -s, -`s</i> <p>A <i>vásárol</i> ige ragozása</p>	<p>Ráhangolódásképpen gyűjtünk képeket a környéken található üzletekről. A képeket összehasonlíthatjuk egymással. Pl.: <i>A cipőbolt kicsi. Az áruház nagy.</i> Jól lehet gyakorolni külföldi, ill. magyar üzletekről készült fotókkal. Már a kezdetektől bevezethetjük az <i>ez, az</i> mutató névmásokat, így a következőhöz hasonló mondatokat alkothatunk: <i>Ez egy magyar zöldséges. Az egy német áruház.</i> (a mutató névmások részletes magyarázata: 36. o.) A képzett alakokat semmiképpen se rendszerszerűen magyarázzuk el, hanem csak a tanulóknak már ismert példákat gyűjtünk, pl. <i>rendőrség.</i> Gyakorlás a „mutogató” igeragozással. Hasznos a <i>vesz</i> ige is megtanítani.</p> <p>SEGÉDANYAG: képek üzletekről</p>
2.	<p>Hol szokott bevásárolni? A mondatípus rögzítése új szókinccsel.</p>	<p>Párbeszéd; először a tanár kezd <i>egyes szám első személyben.</i> A feladathoz feltétlenül szükség van képekre, hogy az egész beszédhelyzet érthető legyen.</p> <p>Módszer: a tanár a képen rámutat arra a részre, ahol egy apa egy bevásárlókocsit tol egy szupermarketben. A lecke bevezető képeit is használhatjuk.</p> <p>A tanfolyam során később visszatérhetünk ehhez az anyaghoz önálló munkában: A <i>vhol vki vásárol, mert...</i> szerkezetet tartalmazó mondatokat cédulákra írhatjuk és szétvághatjuk, a tanulók alkossák meg a mondatokat.</p>
3.	Szókincsbővítés	Itt sokat segíthetnek a reklámok, érdemes őket rendszeresen gyűjteni, az árak gyakorlására is használhatjuk őket.

		SEGÉDANYAG: reklámok/katalógusok gyűjtése
Nyelvtan: A főnevek tárgyesetét a lentebb található táblázatban részletesen taglaljuk.		
4.	A tárgyrag szerinti csoportosítás	Verseny: a csoport a munkát egy közös szólistával kezdi, amelyet a tanulók önállóan kiegészítenek. A gyakorlatot verseny formájában is megcsinálhatjuk: ki gyűjti a legtöbb szót; ki találja el a pontos tárgyragot?
5.	a <i>-nél/-nél</i> , ill. <i>-ban/-ben</i> szerkezetek (+ szókincsbővítés az üzletek elnevezéseivel)	Csoportmunka: minden csoport kap egy üzletet és ahhoz kell élelmiszereket gyűjteni.
6. A-B.	Ez a gyakorlat a lecke súlypontja. Több problémát is tartalmaz: 1) Új nyelvtan bevezetése: a létezés kifejezése Ez a nyelvtani jelenség különösen fontos. Ha a tanulók ebben az egyszerű szituációban megértik a szórend fontosságát, akkor később nem követnek el pragmatikai hibákat. 2) „A hét leggyakoribb ige” ragozása 3) Deiktikus igék: az ige a jelentésében utal a beszélő/hallgató helyzetére is. Ez gyakran interferenciát okozhat az anyanyelv és a tanult idegen nyelv között.	1. lépés: A meghallgatáshoz a tanulók önállóan vagy csoportmunkában kaphatnak különböző feladatokat. - milyen igéket hallanak? - milyen helymeghatározásokat hallanak? - mely élelmiszereket említettek meg? új ige: <i>hoz</i> . Feltétlenül vizualizáljuk azt, hogy a cselekvés a beszélő irányába történik. A <i>hoz</i> igével párhuzamosan tárgyaljuk meg a <i>visz</i> igét is 2. lépés: a <i>van</i> és a <i>nincs</i> jelentésének vizualizációja: <i>Az asztalon 'van könyv, de 'nincs zsemle</i> . Túlhangsúlyozott intonációval mutassunk rá arra, hogy ebben az esetben a létigét hangsúlyoztuk. A párbeszéd újbóli meghallgatása után a tanulók felelhetnek a következő kérdésekre: <i>Van otthon vaj? Van otthon ásványvíz?</i> A tanár is feltehet újabb kérdéseket, olyanokat is, amelyekre a párbeszéd alapján nem lehet válaszolni. A tanulóknak ilyenkor azt kell mondaniuk, hogy <i>Nem tudom</i> . A kérdezz-felelek sort ezután a tanulók is folytathatják. Ezt a kérdezz-felelek gyakorlatot később a szókincsbővítéssel is kombinálhatjuk. 3. lépés: A tanár dönt: ha úgy érzi, hogy a tanulóknak nem megterhelő további nyelvtani szerkezeti problémák tárgyalása, akkor felhívhatja a figyelmüket a funkcionális különbségre a <i>van</i> létige és a <i>van</i> kopula (mondatrésztteremtő segédige) között.
7.	Szókincs: mennyiségek, mértékegységek vásárláskor	A tanulók további példákat nevezhetnek meg.
8.	Újabb gyakorlat a csomagolási egységekhez	Írásban, házi feladatként
9.	Szókincs: vásárlás	A <i>kér</i> ige ragozásának rögzítése, gyakorlása; hívjuk fel a figyelmet a vonzatára.
10.	Bevásárláskor – súly Szókincs, kifejezések	Hasznos lehet, ha a tanár olyan üres zacskókat, dobozokat hoz, amelyeken vannak feliratok,

		ezen kívül a szórólapokat vagy bevásárlóközpontok katalógusait is jól tudjuk hasznosítani. Párbeszéd eljátszása – spontán vagy bevásárlólistával. SEGÉDANYAG: szórólapok gyűjtése
11. A.		A hallott szöveg előkészítése. Kétséges pontok tisztázása.
11. B.		A <i>hány</i> és a <i>mennyi</i> ? közötti különbséget tisztázni kell. <i>Hány:</i> megszámlálható, <i>mennyi:</i> nem megszámlálható A mértékegységek gyakorlása: egy tanuló megnevez egy mértékegységet és a többi mondjon hozzá valamilyen árut.
	Szókincs: pénzváltás	Játék: valakinek nagyobb címletű bankjegye van és bizonyos címlet ellenében szeretné felváltani.
12.		Írásbeli munka
13.	Szókincs: <i>Mennyibe kerül?</i>	A szerkezetet egy egységként tanítsuk, magyarázat és indoklás nélkül. A beszélgetést sokféle élelmiszerral lefolytathatjuk.
14.	Szókincs: negatív tulajdonságok	A pozitív tulajdonságokat is tanuljuk meg hozzá.
15.	Szókincs: ruhadarabok Nyelvtan: a határozatlan névelő; mutató névmások	A rögzítésben itt is segítenek a szórólapok vagy bevásárlóközpontok katalógusai. Mutató- kérdő névmások egyes és többes számban – Játék: <i>Mi ez? Mik ezek?</i> Hibaforrás: számok után többes szám használata.
16.	Hallásértés a szókincshez: melléknevek	
Az élelmiszerekkel, ruhaneműkkel és épületekkel kapcsolatban: összehasonlítás a külföldi árakkal. Pl.: <i>A joghurt Magyarországon drága, Németországban olcsó. Budapesten sok piac van, Berlinben kevés. Magyarországon van XXX áruház, Németországban nincs.</i>		
17. A-B.	Ruházat, méret	Különböző párbeszéd folytatása, téma: vásárlás. Nyelvtan: az <i>-os</i> , <i>-es</i> , <i>-ös</i> , <i>-s</i> képzők funkciói (1. feladat, bankjegyek, méret)
	Országismeret: hungarikumok	Hungarikumok vásárlása , párbeszéd: <i>Kérek egy üveg tokaji aszút. Mennyibe kerül a dobos torta?</i> További hungarikumok: Unicum, Túró Rudi, makói hagyma, gyulai kolbász

Nyelvtani kiegészítés:

A főnevek többes száma

- t	- 't	-ot	-et	-öt
-----	------	-----	-----	-----

<i>bort, fényt, homályt, levest, ónt</i>	<i>fát, utcát, leckét</i>	<i>patakot, templomot, országot, dombot, sajtot</i>	<i>hegyet, képet, mézet, helyet, széket</i>	<i>tököt, rögöt, törököt, görögöt, gyümölcsöt</i>
	a-ra, vagy e-re végződő főnevek	-at <i>házat, várat, halat, ágyat</i>	<i>övet, földet</i>	

A rendhagyó tövű főnevek tárgyesete

-v-tő:	<i>mű – művet, szó – szót, ló – lovat, kő – követ tó – tavat, hó – havat</i>
Tő magánhangzó-rövidüléssel:	<i>híd – hidat, kéz – kezet, madár – madarat, út – utat, szél – szelet, szekér – szekeret</i>
Hangzókiesés a tőben:	<i>malom – malmot, szobor – szobrot, cukor – cukrot, terem – termet, tükör – tükröt, eper – epret, vödör – vödröt</i>

4. lecke: Ráérsz?

	A kiegészítő feladatok témái/tartalma	Feladattípusok
1.	Óraidő kifejezése	Feltétlenül szükség van egy játék-/papírórára. Az alapelakokat gyakorolni kell. Segítség az idő kifejezésének elmagyarázásához: „A következő teljes egész óra negyede, fele, háromnegyede“ – (genitivus partitivus) az óraidő hivatalos és mindennapi kifejezése. SEGÉDANYAG: játékor
2-3.	Udvarias érdeklődés a pontos idő iránt	Párbeszéd, kérdezz-felelek. Amíg az alakok nem rögzültek, a tanár kérdés formájában ismételje meg a szerkezetet: pl.: <i>Fél négy van vagy fél öt?</i>
4. A- B.	A hét napjai, napok a beszéd időpontjához viszonyítva: <i>van-volt-lesz</i> Az <i>-n/, -on/-en/ön</i> ragok bevezetése.	Az időbeli viszonyokat egy naptár segítségével magyarázzuk el. SEGÉDANYAG: naptár Előkészítésképpen a tanulók hozzák el a saját naptárukat.
5.	Hallásértés a heti programmal kapcsolatban	Ráhangelődésképpen az alábbi kérdések szembeállítására: <i>Mi van ma? Hány óra van? és Mikor?</i>

		(<i>Hánykor/Hány órákor?</i>) Meghallgatás, hiányzó adatok kiegészítése. Hasonló párbeszéddek először szólistával, majd spontán.
5. B.	Az időpontmegadás gyakorlása	Hibaforrás: <i>a negyed, fél, háromnegyed után nem mondjuk, hogy „órákor”!</i> További gyakorlat: láncjáték. <i>Mit csinálsz délután?</i> A szomszéd megismétli, hogy az utolsó beszélgetőpartner mit csinált az adott időpontban, aztán ő is válaszol, így nagyon sok cselekvés elhangzik. Pl.: <i>Péter ötökör főz, te negyed hatkor tanulsz, én háromnegyed hatkor teniszezek.</i>
6.		Párosítás gyakorlat. További kérdésekkel variálható. Jól gyakorolható így a szórend, a kérdőszavakat is lehet ismételni.
7.	Új szerkezet: <i>ráér</i> +főnévi igenév	Első lépés: eldöntendő kérdések (főnévi igenevek nélkül ez elég unalmas, ezért foglaljuk össze röviden.) Második lépés: főnévi igenévvel.
8.	Szókincsbővítés: új igék Új nyelvtan: főnévi igenév	Az igeragozás gyakorlása a „mutogatós ragozással”. A főnévi igenévi alakok csoportosítása: <i>-ni; -ani/-eni; főnévi igenévi végződés -ik</i> nélkül. Pármunka, szöveg átalakítása: a beszélgetőpartnerek arról beszélgetnek, hogy ki mit szeret csinálni, aztán egyes szám harmadik személyben beszámolnak a hallottakról. A többi pár is tehet fel kérdéseket.
9.	Szeret, nem szeret - szinonimák	Egy önállóan készített lista alapján a tanulók beszámolnak arról, hogy mit szeretnek/nem szeretnek csinálni. SEGÉDANYAG: a tanulók listái
10. A		Egyéni munka, közös javítás
10. B.		Egyéni munka. Házi feladatként a tanulók készítsenek hasonló leírást a gyerekükről, barátjukról stb. Az órán olvassák fel, amit írtak, a többiek pedig tegyenek fel kérdéseket a <i>tud, szeret</i> igék használatával.
11.	Hallásértés	
12.	Téma: házimunka. Szókincsbővítés.	A témát az alábbi kérdésekkel vezethetjük be: <i>Mit csinálsz reggel? Mit csinálsz délután? Mit csinálsz délben?</i> stb.
13.		Hangsúlyozandó, hogy a magyar és a német főnévi igenév használatában funkcionális különbségek vannak. Cselekvés kifejezése a magyarban az <i>-ás/-és</i> képzővel történhet.
Ráhangelődésképpen: a <i>jár</i> ige jelentései. Képekkel: <i>az óra jár; a kisgyerek már jár; itt jár a busz/villamos.</i> [Amennyiben a tanulókat nem terheljük túl vele, használhatjuk a már ismert <i>-s, -os, -es, -ös</i> melléknévképzőket: <i>ötös</i>		

<i>busz, kettes villamos]</i>		
Tanár mondata: Minden kedden (a nap pontos megnevezése) <i>magyarórára járok</i> . A naptár segítségével vizualizáljuk a többi időhatározót: <i>egyszer egy héten, kétszer egy héten stb.</i>		
14.		Fontos röviden megválaszolni a kérdéseket.
15.	Időtartam: <i>-tól...-ig</i>	<p>A hirdetésekben keressék meg a tanulók az összes időhatározót. A tanár tegyen fel minden időhatározóra vonatkozóan kérdéseket. További gyakorlási lehetőség: a tanulók keressenek hirdetések sportolási, nyelvtanulási vagy zenetanulási lehetőségekről. Kérdezz-felelek.</p> <p>A tanfolyamokról a tanulók telefonbeszélgetéseket folytathatnak, közben tegyenek fel kérdéseket.</p> <p>A megadott hirdetésekhez még szükség van a következő igékre: <i>jógázni, zumbázni, táncolni</i>.</p>
		<p>A témával összefüggésben különböző mintamondatok gyakorolhatóak: <i>szeretek táncolni. Minden hétfőn hattól nyolcig járok táncolni. Már régóta táncolok.</i></p> <p>Cédulákon időhatározók és igék – a tanulók alkossanak mondatokat és gyakorolják az igeragozást különböző személyekkel.</p> <p>SEGÉDANYAG: cédulák időhatározókkal</p>
<p>Országismeret:</p> <p>1. E-mail írás, időpont egyeztetés. A tanár szétoszthat színház-, mozi- és operaműsorokat, vagy híres múzeumok kiállításainak plakátjait – a tanulók programokat javasolhatnak egymásnak, pontos időpontot egyeztetnek.</p> <p>2. Pármunka: a párokhoz hozzárendelünk egy gyereket (a, b, c, d), a tanulók kiválasztanak a gyerekeknek egy programot és arról beszélgetnek.</p> <p>Különböző szituációk: anya hívja apát; barátnő beszámol a barátnőjének, anya/apa a gyerekének programot ajánl.</p>		

5. Lecke: Jó étvágyat!

	A kiegészítő feladatok témái/tartalma	Feladattípusok
	Ráhangelődésképpen: milyen magyar élelmiszereket ismersz? Mi a kedvenc ételed? Mi az új számodra a magyar konyhában? Főzöl-e magyar ételeket? Az élelmiszerveket szórólapokról is meg lehet tanulni. Ha a tanulók szeretnék, akkor praktikus egyszer együtt reggelizni.	
1-2.		Párosítós gyakorlat
3.	Az <i>eszik, iszik</i> igék ragozása: <i>iszik</i> mély hangrendű, ami problémát jelent a magánhangzó harmónia szempontjából.	Gyakorlás a „mutogatós” igeragozással. Ne egymás után kérdezzük az igeragozási paradigmát a tanulóktól, hanem összevissza.
4. A-	Melléknévképzők: <i>-s, -os, -es,-</i>	A „valamivel ellát” képző új jelentése.

B.	ös, -as, -'s	Keressünk német megfelelőt erre a funkcióra – a német ezt gyakran összetételekkel fejezi ki. Változat a 4. B. feladathoz – A tárgyeset ismétlése: <i>Milyen palacsintát szeretsz? Túrósat.</i> stb.
5-6:	Az étkezések kifejezése határozókkal, ill. igékkel	Célszerű párhuzamosan gyakorolni a szerkezeteket: <i>Mit eszel reggelire? Vajas kenyeret.</i> A szomszéd folytatja: <i>X. vajas kenyeret reggelizik. Én sajtot eszem reggelire</i> stb.
6.		Az időhatározók ismétlése. A tanár óraidőket ábrázoló cédulákat oszt ki. A tanulók ezekhez rendelik hozzá az étkezéseket: <i>Én fél ötkor uzsonnázom.</i>
7.	Az időhatározó kettős tagadása; a gyakoriság fokozatai	Ha ezt a feladatot a 6. feladat előtt csináljuk meg, akkor a tanulók az alábbi formában is válaszolhatnak: <i>én soha nem uzsonnázom.</i>
8.	Olvasmány	Verseny: ki találja meg először a helyes válaszokat?
9.	Hallásértés – a hiányzó információk kiegészítése	A tanulók először csak hallgassák meg a szöveget, ne olvassák közben. Második lépésként oldják meg a teljes feladatot.
10.	Szókincsbővítés	Egyéni munka.
11.	Szókincsbővítés	Csoportosítás. Az étlap alapján a tanulók menüt állítanak össze.
12., 13.	Szituáció: éttermi rendelés	A párbeszéd meghallgatása után a tanulók mondják el, hogy mit eszik és iszik Karin és Ryan. A tanulók válaszolják meg a kérdéseket: <i>Mit eszik Karin? Mit iszik Ryan?</i> A tanulók kérdéseket tesznek fel – a tanár kezdje: <i>Uborkasalátát eszik Karin? Ryan kér uborkasalátát?</i> 2. változat: a tanár képeket gyűjt a szövegben szereplő ételekről/italokról és a képeket kártyákra ragasztja. A tanulók húznak egy kártyát, a kérdés az adott ételre/italra vonatkozzon. A kérdéseket nem szabad megismételni. SEGÉDANYAG: Étél-, italfotók kártyákon.
13 B., 14.		Szabad párbeszéd. Téma: a vendég rendel, a felszolgáló kérdéseket tesz fel.
<p>Kártyajáték az étteremmel kapcsolatos szókincshez. A tanár minden kártyára felírja egy étel nevét és egy tetszőleges árat. A kártyákat kiosztja a tanulók között. Az első játékos megszabja, hogy a menü milyen árkategóriában mozogjon. A játék a kvartett kártyajáték szabályai szerint zajlik: az osztó balján lévő játékos kezd, bármelyik másik játékostól kérhet egy neki hiányzó ételt/italt a megfelelő árkategóriában. Pl.: „<i>Kati, van egy olcsó előételed?</i>” vagy „<i>Judit, van egy drága borod?</i>” A játékosok csak akkor kérdezhetnek rá egy ételre/italra, ha az adott kvartettből már legalább egy kártya a kezükben van. Ha a megkérdezett játékosnak a kezében van az említett étel vagy ital, akkor azt oda kell adnia a</p>		

<p>kérdezőnek, aki egy másik játékostól kérheti a további hiányzó fogásokat. Ha a megkérdezettnek nincs a kezében megfelelő kártya, akkor ő kérdezhet tovább. Az nyer, aki először összeállítja az ételek kívánt sorrendjét. Pl.: a játékos sikeresen összeállít egy négyfogásos menüt, alkoholos italok nélkül, 2000-2500 Ft közötti értékben. A játék a tanártól sok munkát kíván meg, de később is gyakran játszható. Kevesebb munkával jár, ha kész étlapokat vágunk szét, és a fogásokat egyesével egy kartonlapra ragasztjuk.</p>		
<p>Nyelvtan: határozatlan és határozott ragozás Egy indoeurópai nyelvet anyanyelvként beszélő ember számára ez a nyelvtani jelenség teljesen idegen. Pusztán a nyelvtani szabályok alapján nem lehet jól elmagyarázni. A szemléltetés – konceptualizálás – segít a határozatlanság és határozottság megkülönböztetésének megértésében. A kétszeres ragozás csak egy következmény, melynek oka a tárgy különböző felfogása. Tipikus helyzetek, amelyek során a jelenség jól gyakorolható: <i>Teát kérek. Kérek egy teát. Kérem a teát. Kenyeret veszek. Veszek egy kiló kenyeret. Megveszem a kenyeret. Gyerekeket látok. Látok egy gyereket. Látom a gyereket.</i></p>		
15.	A két igeragozás bevezetése	<p>1. A kockajáték további főnevekkel bővíthető. A korábban tanult igéken gyakoroljuk a határozott igeragozást, írásban és szóban. 2. Kiegészítés az eddig használt módszerekhez: a két paradigmát egymás mellett kell gyakorolni: egyes és többes számot sorban, egy tanuló mondja a határozatlan alakot, míg a határozott párját egy a tanár által felszólított tanuló mondja. 3. Másik változat: először a tanár, azután a tanulók nevezzenek meg egy tárgyias igét – a szomszéd vagy a beszélgetőpartner pedig mondjon hozzá egy tárgyat: <i>olvasok – egy könyvet; ismerem – Katit.</i></p>
16.	Kiegészítő feladat a ragozáshoz	<p>A párbeszédben határozott tárgyak fordulnak elő, ezek azonban nem külön-külön azonosítható objektumok, hanem altípusok elnevezései: <i>Szeretem a húslevest.</i> Ezt elmagyarázni nagy kihívás, főleg A1 szinten. Legjobb, ha lexikai egységként tanítjuk meg.</p>
17 A-B.	Ellentétpárok - szókincs	<p>Írásbeli feladat. Kiegészítésként gyűjtsenek a tanulók további főneveket a melléknevekhez: Pl.: <i>meleg: leves, kávé, kabát, cipő</i></p>
<p>Nyelvtan: a <i>-val/-vel</i> eszközhatározó; a teljes hasonulás</p>		
19 A-B.	Eszközhatározó; további szókincs a témához	<p>Ismétlésként: <i>vajas kenyér = kenyér vajjal</i> <i>kakaós csiga = csiga kakaóval</i></p>
20.	Csoportosítás	<p>A feladat megoldása után a tanulók jegyzeteik alapján meséljenek összefüggően a táplálkozási szokásaikról.</p>
21 A.	Memóriajáték	<p>A tanulók maguk is hozhatnak képeket és játszhatnak egymással. Egy tanuló felsorolja, hogy mit reggelizett, a többiek lerajzolják, majd elmesélik az</p>

		ábrázoltakat.
21 B-C.		Szerkezetek az alábbi ragokkal: –val/-vel, -s/-es/-os/-ös, -as Kérdés: <i>Mit eszel uzsonnára? Mit visz a kisfiad uzsonnára? Mit eszünk vacsorára?</i>
22- 23. A-B.	Csoportosítás	Az egyik csoport kiválasztja, hogy mi egészséges, a másik pedig, hogy mi egészségtelen. A mert kötőszó használatának gyakorlása: <i>Gyakran sportolok, mert az egészséges. Ritkán eszem/nem eszem/soha nem eszem fagyasztott ételeket, mert azok nem egészségesek.</i>
24.	Párbeszéd	A tanulók a szokásaikról beszélgetnek. Ha végeztek, össze lehet foglalni a hallottakat.
25.	A recept csak tanári segítséggel érthető. Össze lehet hasonlítani a német verzióval. A tanulók megkereshetik a különbségeket: <i>A német töltött káposzta nem nagyon zsíros.</i> A témát közös főzéssel fejezhetjük be.	

Nyelvtani kiegészítés: a két igeragozás használata

A mondatban nincs tárgy	A mondatban van tárgy	
A mondatban lehet tárgy	Határozatlan tárgy	Határozott tárgy
Határozatlan igeragozás		Határozott igeragozás

6. lecke: Te is a közelben laksz?

	A kiegészítő feladatok témái/tartalma	Feladattípusok
	Ráhangolódásképpen beszélgetés a lakhatásról, háztípusokról. Gyűjtsünk képeket híres falvakban található tipikus parasztházakról: <i>Őriszentpéter, Velem, Hollókő, Körösfő</i> stb. A helységeket a tanulók keressék meg és jelöljék be térképen.	
1.	Szókincs: háztípusok	Párosítás gyakorlat

2.	Szókincs	Párbeszéd, szöveg átalakítása: a tanulók elmondják, hogy beszélgetőpartnerük hol lakik, milyen körülmények között.
3.	Nyelvtan: a létezés kifejezése. Ezekben a mondatokban fordítsuk a figyelmet a létigére.	Képleírás: <i>Mi van a lakásban?</i> Kérdések-válaszok: <i>Van a lakásban gyerekszoba? Vannak erkélyek a lakásban?</i>
4.	A saját lakás leírása	Rajzoljunk vázlatos ábrákat , amelyekkel később is tudunk dolgozni. A tanulók az új melléknevek segítségével jellemzik a helyiségeket. SEGÉDANYAG: ingatlanközvetítők weboldalain megtalálhatjuk kisebb-nagyobb lakások alaprajzait.
5.	Szókincsbővítés	A szerkezeteket egy egységként kell megjegyezni, nem elemekre bontva.
6. A- B.	Csoportosítás, hozzárendelés	1. lépés: A felsorolt szerkezetek csoportosítása , 2. lépés: Mondatalkotás fölérendelt mondatokkal – a személyes vélemény kifejezése A csoportban beszélgetést is lehet folytatni egymással: <i>Nekem nagyon fontos a....Nem szeretem, hogy....</i> A diskurzusfunkciókat tartalmazó szerkezeteket csak szókincsként szabad tárgyalni!
7.	Új határozóragok a <i>hol?</i> kérdésre	Szituáció összekapcsolása hellyel, majd mondatalkotás. Első határozóragokként az alábbiakat vezessük be: <i>-ban/-ben</i> és <i>- 'n/-n/ -ön/-en/-ön</i> . A vizualizálás nagyon fontos. Feltétlenül hangsúlyozzuk, hogy az <i>-n</i> ragnál csak a felület számít, a német <i>an</i> és <i>in</i> előjárókkal ellentétben nem játszik szerepet az, hogy egy adott tárgy vízszintesen vagy függőlegesen helyezkedik el rajta.
8.	Szókincsbővítés	További berendezési tárgyak katalógusokból elérhetők. SEGÉDANYAG: lakberendezési áruházak katalógusai.
<p>A határozók sorrendje: <i>Hol?</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Hová?</i> <i>Honnan?</i></p> <p>Ezen a szinten a névutókat csak a <i>hol?</i> kérdésre adott válaszban használjuk. Hangsúlyozzuk a határozóragok és a névutók funkcionális azonosságát. A névutóknál gyakori hibaforrás a főnév és a névutó sorrendje, amely éppen fordítva lesz a némethez képest.</p>		

az asztal mellett
neben dem Tisch

9.		<p>Képleírás. A tanulók meghatározzák a kulcs helyzetét. Mondjanak helytelen állítást, a tanár vagy a beszélgetőpartner javítsa ki a hibát: <i>A kulcs nem a szekrény alatt, hanem a szekrényben van.</i></p> <p>A helymeghatározás gyakorlásához nagyon hasznos az elrejtős játék. Valaki kimegy, a többiek pedig ezalatt eldugnak egy tárgyat. A kereső személy csak eldöntendő kérdéseket tehet fel: <i>A szekrényben van a kulcs?</i></p>
10 A-B.		<p>Az új nyelvtant szöveggörnyezetben gyakoroljuk. Pl.: kérdezz-felelek: <i>Hol van a kép? Mi van a kép mellett? Mi mellett van a kép?</i> – ilyenkor javítható, ha a névutót rossz helyre teszi a tanuló a mondatban.</p>
11.		<p>Először a tanár, később a tanulók írnak le egy szobát – a többiek pedig lerajzolják. Ellenőrzésképpen a tanulók írják le a rajzon ábrázoltakat.</p>
<p>12. Az <i>itt, ott, jobbra, balra, fent, lent, kint, bent</i> helyhatározókat ebben a fázisban kell bemutatni – funkcionális azonosságuk miatt.</p> <p>A <i>hova?</i> kérdés bevezetése. A <i>-ba/-be, -ra/-re</i> ragokat feltétlenül gyakorolni kell az igekötők előtt. A vizualizációban, fogalomalkotásban sokat segítenek a rajzfilmek.</p>		
13.	Szókincsbővítés+nyelvtan	<p>A feladat nagyon összetett.</p> <p>1. lépés: szókincs. Új igék: a hangsúly a deiktikus igéken legyen. Ismerjük fel az ellentétpárokat: a <i>vesz</i> és <i>tesz</i> igéket először mindenképpen lexikális egységként kezeljük. Gyakorlás képek, esetleg egyszerű jelenetek segítségével: <i>A tollam a táskában van. Kiveszem a táskából a tollat és beteszem a zsebembe.</i></p> <p>2. lépés: a mozgást kifejező igék konkrét jelentése – sokat segíthetnek a képregények, rajzfilmek.</p> <p>3. A <i>honnan?</i> kérdésre válaszoló <i>-ból/-ből, -tól/től</i> ragok már korábban felmerültek, most hivatalosan is tárgyaljuk őket.</p> <p>4. lépés: az irányjelölő igekötők után bevezethetjük az <i>el</i>-t is. Ez a fejezet sok időt és gyakorlást igényel.</p>

		gyakran kell ismételni és különböző szituációkhoz hozzárendelni. A befejezett-folyamatos aspektus problematikája – az igekötős, ill. igekötő nélküli igék a 16. feladatban fordulnak elő.
14. A-B.	Lyukas szöveg az új nyelvtannal	Különböző képek alapján további lyukas szövegek készíthetők. A tagadást sokat kell gyakorolni: a szórend nehézséget jelenthet.
A helyhatározókról lentebb talál összefoglaló táblázatot. Ez a teljes struktúra, órán nem minden részletét tárgyaljuk.		
15.	Programok – hallásértés	A szöveg meghallgatásakor egy csoport figyeljen a helyhatározókra, egy másik pedig az időhatározókra. SEGÉDANYAG: egy kis térkép lehet a segítségünkre. A tanár jelöljön be bizonyos helyeket – pl. nagymama lakása, mozi, múzeum, egy barát lakása – és a tanulók a térkép alapján folytassanak szabadon párbeszédet.
16.	Új igék: <i>jön - megy</i>	A 13. feladat anyagaival dolgozhatunk. A képeket/szituációkat olyanokkal egészítsük ki, amelyeken látható a különbség az igekötős és az igekötő nélküli ige jelentése között: <i>Péter iskolába megy.</i> [vagy megérkezik vagy nem] >< <i>Péter bemegy az iskolába.</i>
16- 18.; 20- 21.		Írásbeli házi feladat. A helyes mondatokat hangosan is ismételjük el gyakran.
19.		A vastagon szedett szavak kivételével minden mondatrészre kérdezzünk rá.
20.	Országismeret: lakáskeresés. Szerepjáték – ingatlanos és vásárló. A tanulók maguk is feladhatnak hirdetések. Házi feladatként más ingatlanhirdetéseket tartalmazó weboldalakat is tanulmányozhatnak és kereshetnek maguknak megfelelő lakást. A helységeket térképen mindig keressük meg.	

A helymeghatározás összefoglalása:

	HOL?	HOVÁ?
--	-------------	--------------

Ragok		
<i>-ból/-ből</i>	<i>-ban/-ben</i>	<i>-ba/-be</i>
<i>-ról/-ről</i>	<i>-n/-on/-en/-ön</i>	<i>-ra/-re</i>
<i>-tól/-től</i>	<i>-nál/-nél</i>	<i>-hoz/-hez/-höz</i>
Névutók		
<i>mellől</i>	<i>mellett</i>	<i>mellé</i>
<i>alól</i>	<i>alatt</i>	<i>alá</i>
<i>fölül(felől!)</i>	<i>fölött</i>	<i>föle (felé!)</i>
<i>mögül</i>	<i>mögött</i>	<i>mögé</i>
<i>elől</i>	<i>előtt</i>	<i>elé</i>
–	<i>körül</i>	<i>köré</i>
<i>közül</i>	<i>között</i>	<i>közé</i>
Határozók/igekötők		
<i>letről</i>	<i>lent</i>	<i>le</i>
<i>fentről (felülről)</i>	<i>fent(felül)</i>	<i>fel</i>
<i>kintről (kívülről)</i>	<i>kint(kívül)</i>	<i>ki(felé), kívülre</i>
<i>bentről/belülről</i>	<i>bent, belül</i>	<i>be(felé), belülre</i>
<i>innen</i>	<i>itt</i>	<i>ide</i>
<i>onnan</i>	<i>ott</i>	<i>oda</i>
<i>előlről</i>	<i>elől</i>	<i>előre</i>
<i>hátról</i>	<i>hátral</i>	<i>hátra</i>
<i>közelről</i>	<i>közel</i>	<i>közelre</i>

7. lecke: Tanulni, tanulni, tanulni

	A kiegészítő feladatok témái/tartalma	Feladattípusok
	<p>Ráhangelódás: társalgás a magyarországi iskolarendszerről, különbségek a német iskolarendszerhez képest – németül.</p> <p>Gyűjtjük össze a téma már ismert szavait: <i>tanul, tanár, tanít, ír, olvas, tud</i> a „<i>tanul</i>“ szócsaládja:</p>	
		<i>tan-</i>
<i>tanít</i>	<i>tanul</i>	<i>tanár, tanárnő</i>

	<i>tanítás</i> <i>tanító</i> <i>megtanít</i>	<i>tanulás</i> <i>tanuló</i> <i>megtanul</i>	<i>tantárgy</i>
<p>Feladat: mondatok képzése tanári segítséggel; Válaszadás kérdésekre: <i>mikor kezdődik a tanítás Magyarországon? Mikor kezdődik Németországban/Ausztriában? Hánytól hányig vannak a gyerekek iskolában? Az iskolában ebédelnek? Mit esznek ebédre? Szeret Hans/Gretel iskolába járni?</i> Az új szókincshez: <i>iskola, óvoda, osztály, diák</i> [általános/középiskolás illetve főiskolás/egyetemista], <i>szünet...</i></p>			
1.	Szókincs: az <i>óra</i> szó kettős jelentése	Tanári magyarázat	
2.	Szókincs	Párbeszéd: <i>Milyen órák vannak a német iskolákban?</i> <i>Van a német iskolában testnevelés?</i> <i>Van a német iskolákban technikaóra?</i> <i>Van a német iskolákban magyaróra?</i> <i>Milyen nyelvet tanulnak a diákok a német iskolákban?</i>	
3.	Házi feladat	A tanulók a minta szerint rövid fogalmazást írnak a következő kérdésekről: <i>Mi a fiad/lányod kedvenc étele?</i> <i>Mi a fiad/lányod kedvenc sportja?</i> <i>Mi a fiad/lányod kedvenc játéka?</i>	
4.	A <i>-tól...-ig</i> időpontmegadás ismétlése; létezés kifejezése	Kiegészítő kérdések a nyelvtanhoz: <i>Mikor/hánykor/milyen napokon van magyarórád?</i> <i>Mikor/hánykor/milyen napokon jársz sportolni?</i> <i>Mikor/hánykor/milyen napokon van jógaórád?</i>	
Nyelvtan: sorszámok és számnevek jelzői szerepben – összehasonlítás, funkció (lásd a Függelékben).			
5.	Hallásértés	A szöveg meghallgatása. A tanulók egyik csoportja a szövegben elhangzó tárgyakra figyel, másik csoportja az időpontmegadásokra.	
6.	Átalakítás	<i>Az én gyerekeim elsős. Első osztályba jár.</i>	
7.	Kiegészítés, párbeszéd	További órák leírása: <i>német órán németül tanulnak/németül beszélnek.</i> A tanár tegyen fel újabb kérdéseket: <i>mit olvasnak a gyerekek a magyarórán?</i>	
8.	Hallásértés, játék	A táblázat kitöltését verseny követi. Osszuk ki a tantárgyas kártyákat. A tanulók húznak, és a lehető legtöbbet kell elmondaniuk az adott óráról/tárgyról. Minden elmondott információért pontot kapnak.	
9.	Írásbeli házi feladat	Az igeragozást be kell gyakorolni.	
10.	Szókincsbővítés	Az új szókincset kontextusban is gyakoroljuk. Pl.: <i>kérdezz-felelek: Hol van a ceruza? Mi van a ceruza mellett? Mi mellett van a ceruza? – a</i>	

		névutók mondatbeli helyével összefüggő hibákat ezekben a szituációkban lehet tisztázni.
11.	Kiegészítés	A feladat megoldása után a tanulók az egyes számú mondatokat többes számba teszik és fordítva. A Kérdezz-felelek játékot addig kell gyakoroltatni, amíg annak tempója a mindennapi beszéd sebességéhez közelít.
<p>Nyelvtan: a birtokos személyjeleket mindig szerkezetben gyakoroljuk. A főneveket az alaptoldalékaikkal együtt kell megtanulni: főnév egyes szám alanyesete, többes száma, egyes szám tárgyese és a birtokos személyjele E/3-ban: <i>szék, székek, széket, széke</i></p>		
12 A-B.	Névutók gyakorlása	A gyakorlatot egy Hová rejtettem? - játékkal is bővíthetjük.
13.	Sportágak	Bevezető beszélgetés : <i>Szeret sportolni? Szeret teniszezni? Szeret úszni? Szeret röplabdázni? Mi a kedvenc sportja?</i> A képek segítségével be lehet mutatni az egyes sportágakat. Nyelvtan: hívjuk fel a tanulók figyelmét az igeekpzők hasonlóságára: <i>reggelizik, vacsorázik, ebédel – focizik, atletizál</i>
14. A-B.	Szövegértés feladat az új szókinccsel	
<p>Nyelvtan: <i>szeret</i>+tárgyese – <i>szeretne</i> + főnévi igenév. A <i>szeretne</i> igét párhuzamosan gyakoroltathatjuk a <i>kérsz</i>: <i>Kérsz levest? Szeretnél levest enni?</i> mondatokkal. 1. lépés: átalakítás 2. lépés: párbeszéd</p>		
15.	Információk és szituációk összekötése egymással Házi feladat: keressünk szakképzéseket/kurzusokat tartalmazó weboldalakat. Ezekből a tanulók válasszanak maguknak tanfolyamot. Választásukat indokolják is meg.	<p>Az információk megértése után a tanulóknak kis szövegeket kell alkotniuk. Lehetséges variációk: <i>Marika néni 56 éves. Szeretne számítógépen dolgozni. Ezért számítógépes/IT tanfolyamra megy.</i> <i>Az 56 éves Marika néni számítógépen szeretne dolgozni, ezért elmegy egy... tanfolyamra.</i> <i>Az 56 éves Marika néni szeret számítógépen dolgozni/szeret számítógépen dolgozni, ezért...</i> <i>Az 56 éves Marika néni elmegy egy... tanfolyamra, mert szeret/szeretne....</i></p>

	<p>Nyelvtan: dátum A szerkezet meglehetősen bonyolult. Először a sorrendet kell tisztázni: a nagyobb egység felől haladunk a kisebb felé: év<hónap<nap 1. lépés: magyarázzuk el a birtokviszonyt: birtokos: hónap; birtok sorszámnévképzővel: nap. Szerkezet: <i>Der 22-ste Tag des Monats Mai.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>Május</i> <i>huszonkettedike.</i></p> <p><i>Mikor?</i>-kérdés esetén a sorszámnév megkapja az -n-határozóragot.</p>	
16.	A 15-ös feladat szituációjához	Párbeszéd: a tanár kezd kérdezni: <i>A fotótanfolyam májusban indul? A főzőtanfolyam Debrecenben indul?</i>
17-18.		Párbeszéd, párban: Mikor van a családtagok születésnapja? Névnepok Magyarországon – a tanulók egy magyar naptár segítségével az ismert névnepokat kérdezzetik egymástól, hogy az adott névnepot Magyarországon mikor ünneplik. Pl.: <i>Mikor van Rita napja? Kinek van névnepja április 25-én? Kit ünnepelnek február 14-én?</i>
19.		A tanulók megbeszélnek egymással egy találkozót. Meg kell adniuk a helyet, a dátumot és az időpontot. Variációk: <i>Ráérsz április ötödikén tízkor? Nem, sajnos egész nap dolgozom. De április 6-án és 7-én ráérek.</i>
20-21.	Fontos az udvariassági forma gyakorlása.	A párbeszéd megértése után a tanulók a 15. feladat kurzusainak segítségével további párbeszédet folytathatnak.
22-23.		A mondatokat mindenképpen ismételtessük el többször, hangosan egymás után.
24.	Párosítós gyakorlat	A szerkezeteket különböző alanyokkal kell kiegészíteni - szókincsbővítés
25.		Hívjuk fel a figyelmet a különböző szórendi lehetőségekre és rendeljük hozzá őket a szituációkhoz.
<p>Országismeret: Mely ünnepeket ünneplik meg a tanulók hazájában? Mit tudnak a tanulók a magyar nemzeti ünnepekről? – Filmek, szobrok segítségével a tanulók többet tudhatnak meg Magyarországról.</p>		

Összefoglalás: Sorszámnevek és jelzői számnevek hátravetett jelzőként

szám	sorszámnév	X számú; érdemjegy (1-5)	iskolai évfolyam (1-13)
<i>egy</i>	<i>első</i>	<i>egyés</i>	<i>elsős</i>
<i>kettő/két</i>	<i>második</i>	<i>kettes</i>	<i>másodikos</i>
<i>három</i>	<i>harmadik</i>	<i>hármás</i>	<i>harmadikos</i>
<i>négy</i>	<i>negyedik</i>	<i>négyes</i>	<i>negyedikes</i>
<i>öt</i>	<i>ötödik</i>	<i>ötös</i>	<i>ötödikes</i>
<i>hat</i>	<i>hatodik</i>	<i>hatos</i>	<i>hatodikos</i>
<i>hét</i>	<i>hetedik</i>	<i>hetes</i>	<i>hetedikes</i>
<i>nyolc</i>	<i>nyolcadik</i>	<i>nyolcas</i>	<i>nyolcadikos</i>
<i>kilenc</i>	<i>kilencedik</i>	<i>kilences</i>	<i>kilencedikes</i>
<i>tíz</i>	<i>tizedik</i>	<i>tízes</i>	<i>tizedikes</i>
<i>tizenegy</i>	<i>tizenegyedik</i>	<i>tizenegyés</i>	<i>tizenegyedikes</i>
<i>tizenkettő</i>	<i>tizenkettedik</i>	<i>tizenkettes</i>	<i>tizenkettedikes</i>
<i>huszonegy</i>	<i>huszonegyedik</i>	<i>huszonegyes</i>	
<i>száz</i>	<i>századik</i>	<i>százás</i>	
<i>ezer</i>	<i>ezredik</i>	<i>ezres</i>	
<i>millió</i>	<i>milliomodik</i>	<i>millióás</i>	

8. lecke: Úgy fáj a hasam!

	A kiegészítő feladatok témái/tartalma	Feladattípusok
	Ráhangolódásképp: <i>Hogy vagy?</i> Ezt a kérdést a tanár addig ismétlje, amíg valaki nem válaszol úgy, hogy <i>Rosszul</i> . Ekkor ő kérdezhet tovább: <i>Fáj a fejed? Fáj a torkod?</i> - segíthetünk mutogatással is. A tanár különböző testrészekre mutat rá, hangsúlyozva a birtokos személyjeleket: <i>fejem, torka, füle...</i>	
1.	Szókincs: testrészek - panaszok	Párosítós gyakorlat
	A nyelvtant és a szókincsset együtt, szerkezetekben mutassuk be. Például megnevezünk egy betegséget egy birtoklást kifejező szerkezettel – <i>Influenzám van</i> , majd hozzárendeljük a panaszokat: <i>Influenzám van: köhögök, náthás vagyok</i> . A szerkezeteket először minden személyben gyakoroltassuk be, egyes és többes számban. Később a tanulók párbeszédekben gyakorolnak tovább: <i>Influenzád van? Igen, köhögök és náthás vagyok</i> . Ez a gyakorlási forma a további szókincsbővítéseknél is alkalmazható. Segítség a szerkezet megértéséhez:	
	<p style="text-align: center;">Nekem nagyon fáj a hasam.</p> <p style="text-align: center;">Mein Bauch tut mir sehr weh.</p>	

2.	Szókincs + nyelvtan gyakorlása	<p>SEGÉDANYAG: készítsünk ragozós kártyákat személyekről, egyes és többes számban – ezek kerülnek az első pakliba; készítsünk kártyákat testrészek képeivel/rajzaival – ezek kerülnek a második pakliba.</p> <p>A tanulók húznak mindkét pakliból, és mondatokat képeznek a kártyákon lévő információkból. Az állítmány mindig a <i>fáj</i> ige. Pl.3. + fül: <i>A gyerekeknek fáj a fülük.</i></p> <p>A kártyákat a 14-es feladathoz is felhasználhatjuk.</p>
3.		
4.	Szókincsbővítés	<p>Jobb, ha a 4-es feladatot a 3-as előtt csináljuk meg.</p> <p>Második lépésként, a feladat megoldása után, a tanulóknak az egyes testrészeket a helymegadással kell összekötniük: <i>A kislánynak a két füle között van az orra.</i></p> <p>2. variáció: egy tanuló mond egy mondatot, a többieknek pedig le kell rajzolniuk. Aztán a tanár diktál (néha egészen sajátos élőlények születnek).</p>
5-6.		Házi feladat
7.	Pantomim	Ezt a módszert bármikor bevethetjük – ld. Ráhangolás
8. A-B.		SEGÉDANYAG: időben kezdjük el gyűjteni a különböző autentikus orvosi névjegykártyákat.
9-10.	Párok keresése	Miután a tanulók megtalálták a párokat, kis szituációkban beszélgethetnek: <i>Lacikának fáj a szeme/szemgyulladás van, elviszem a szemorvoshoz.</i>
SEGÉDANYAG: „TAJ-kártya“, receptek, beutalók, ezekről lehet egymással beszélgetni.		
11-12.	Hallásértés	<p>A gyakorlatot csak tanári segítséggel lehet megoldani. A tanuló a páciens, aki egy magyar anyanyelvűvel beszélget.</p> <p>-ra/-re mint időpont megadása: tervezett, megcélzott időpont – szókincsként.</p>
13-14.	Hallásértés	<p>A 2-es feladat mondatai és szituációi átalakíthatóak párbeszédekké.</p> <p>Szöveg átalakítása: a párbeszéd tartalmának elmesélése: mit mond az orvos, mit mond az anya, mit csinál beteg gyerek. Lásd: Szókincs: <i>orvosnál</i></p>

15-16.		Vigyünk az órára ismert, recept nélkül kapható magyar gyógyszereket. A tanulók a betegtájékoztatókból keressék ki az ismert szavakat, szerkezeteket.
17.	Új nyelvtan: a dativus rag (a <i>-nak/-nek</i> alapfunkciója)	Tipikus igék a dativus raggal: <i>ad, vesz, küld, ajándékozik</i>
18 – 20.		A személyes névmás dativusa. Hasonlítsuk össze a <i>-nak/-nek</i> különböző funkcióit: <i>Katinak fáj a feje. >< Adok Katinak egy fájdalomcsillapítót.</i> Mindenképpen hangsúlyozzuk, hogy a <i>nak/-nek</i> különböző funkciókkal rendelkezik. A ragot nem lehet egyszerűen megfeleltetni a német nyelv részes esetének.
21-22.	Szókincsbővítés; párbeszéd: <i>A gyógyszerertárban</i> <i>-ra/-re = „szer valami ellen” – jelentéssel – szókincs</i>	SEGÉDANYAG: gyűjtsünk magyar betegtájékoztatókat, és használjuk fel őket a gyógyszerész és a vásárló párbeszédében. (Ld. 15-16. gyakorlat) Ha egy tanuló észreveszi, hogy az időpont megadását és a gyógyszer valami <i>ellen</i> kifejezését ugyanúgy a <i>-ra/-re</i> toldalékkal oldjuk meg, akkor utalhatunk a közös szemantikájukra, a <i>célirányosságra</i> . Túl mély nyelvtani magyarázatokba ne menjünk bele.
24-25.		A tanulóknak csak az ismert fogalmakat, szavakat kell felismerniük.
26.	Házipatika Szókincs: <i>Mire jó a ...?</i>	Beszélgessünk a természetes gyógymódokról. Például: <i>Ismered a hagymateát? Mikor eszel gyömbért? Mikor iszunk citromfűteát? Mire jó a méz?</i> A tanulók országában milyen természetes gyógymódokat alkalmaznak?
Országismeret: ismert magyar orvosok, gyógyszerészek: <i>Szent-Györgyi Albert, Semmelweis Ignác, Richter Gedeon</i> stb. SEGÉDANYAG: képek gyűjtése, weblinkek ajánlása		

9. lecke: Eső előtt köpönyeg

	A kiegészítő feladatok témái/tartalma	Feladattípusok
<p>Ráhangolódásképp: a feladat négy csoportban zajlik. A csoportok szavakat gyűjtenek – főneveket és igéket – az évszakok témájában. Pl.: nyár: <i>nap, szünet, Balaton, park - úszik, sportol, sétál, olvas</i></p>		
1.	Szókincs: évszakok	Párosítós gyakorlat
4.	Szókincs + nyelvtan gyakorlása Az 1-es feladat után következik a 4-es feladat nyelvtana. A kis versike az évszakok határozói formájának megtanulásában segít.	<i>Télen nagyon hideg van. Nyáron nagyon meleg van. Ősszel esik az eső, tavasszal sincs jó idő.</i> A tanulónak a bevezetés szavaival mondatokat kell képezniük, illetve egymást kell kérdezgetniük: <i>Mit csináltok nyáron?</i>
2-3.	Hallásértés	A tanulók először meghallgatják a versikét, és megpróbálják felismerni a hónapokat.
4-5	Szókincsbővítés	Mondatképzés időjárási jelenségekkel kapcsolatban. SEGÉDANYAG: különböző évszakokról szóló fotók, képeslapok, festményfotók gyűjtése, ezekről lehet beszélgetni. Dal meghallgatása: <i>Tavaszi szél vizet áraszt</i>
6-7.	Szókincs: időjárás	SEGÉDANYAG: gyűjtsünk különböző formájú időjárási előrejelzéseket. Vágjunk ki rövid időjárásjelentéseket, ragasszuk őket kártyalapokra. A tanulók húznak egy kártyát, és ki kell találniuk, hogy az adott kártyán melyik évszokról van szó. Választásukat meg is kell indokolniuk: <i>Szerintem tavasz vagy ősz van, mert egész nap esik az eső, fúj a szél és csak 11 fok van.</i> Lehet beszélgetni is arról, miért azt az évszakot választották: <i>Azt hiszem, tavasz van, mert csak 18.30-kor megy le a nap.</i>
8.	Csoportosítás	Társalgás az időjárásról: <i>Szereted az esőt? Szereted, ha süt a nap? Mi a kedvenc évszakod/hónapod? Miért?</i>
9. A.	Szókincs	Kombináljuk egymással a kifejezéseket.
<p>Nyelvtan: segédigék a „<i>nekem</i>“ logikai alannal Amikor ezt a nyelvtant bevezetjük, mindenképpen emeljük ki strukturális egyezését a birtoklást kifejező szerkezet <i>nekem/d... van</i> felépítésével. A logikai alanyt minkét esetben a <i>-nak/-nek</i> raggal jelöljük. Ebben a leckében a személytelen alakokat gyakoroljuk, a személyekre vonatkozó formákat a tanulóknak csak meg kell érteniük.</p>		
9. B.	Átalakítós gyakorlat	Az igenlő és nemleges válaszokat különböző szituációkban kell gyakorolni. Pl.: <i>Mit kell és mit szabad/nem szabad csinálni az iskolában, az uszodában, az autóbuzson...</i>

Új nyelvtan: melléknevek fokozása Szókincs: <i>van-volt-lesz</i>		
10-11.	Gyakorlatok a fokozásra	
12.	Hallásértés	Hasonlítsuk össze a mondat szerkezeteket: 1. <i>Az ősz hidegebb Norvégiában, mint Magyarországon.</i> 2. <i>Ősszel hidegebb van Norvégiában, mint Magyarországon.</i> 1. Nominális mondat > <i>Az ősz hideg.</i> 2. Egzisztenciális mondat > <i>Ősszel hideg van.</i>
13.	Párosítós gyakorlat	A tanulók gyűjtsenek további adatokat Magyarországról illetve a saját országukról. Pl.: <i>Magyarország legmagasabb hegye a Kékes. A Zugspitze magasabb, mint a Kékes.</i> Összehasonlítások más szerkezetekkel: <i>Németországnak van tengere/Németországban van tenger, Magyarországnak/Magyarországon nincs.</i>
	Hallásértés	Információk felismerése Hallásértéshez felhasználhatunk autentikus időjárásjelentést rádióból, tévéből.
15.	Kakuktkojás	A tanulók indokolják is meg a megoldásukat: Pl.: <i>nyár, ősz, tél</i> – évszakok, <i>forróság</i> - nem évszak
16.	Szituáció a statisztika alapján	Az adatok alapján a tanulóknak arról kell beszélniük, hogy hová mennének el nyaralni.
17.	Információk felismerése	tartalom elmesélése; az adatok párban történő visszakérdezése.
18. A-B.	Téma: utazás Nyelvtan: <i>szere</i> t segédige ként és főige ként I. és II. típusú igeragozás	SEGÉDANYAG: utazási katalógusok, képek gyűjtése a kedvelt magyar üdülőhelyekről. Az egyik tanuló – egy utazási iroda alkalmazottjaként – utazásokat ajánl az ügyfélnek.
19.	Utazási előkészületek – szókincs <i>kell</i> + főnév <i>kell</i> + <i>-ni</i>	
20.	A nyaraláshoz szükséges felszerelés listája	További utazási lehetőségek: <i>Pihenés Horvátországban, a tengerparton.</i> <i>Hegymászás Lengyelországban.</i> <i>Tavaszi fesztivál Magyarországon.</i> <i>Nyári Egyetem Debrecenben.</i> <i>Konferencia Pécsen</i>

<p>Országismeret: magyar képzőművészet – évszakok SEGÉDANYAG: képek gyűjtése, weblinkek ajánlása Példák:</p> <p>Tavaszi: Mednyánszky-festmények Szinyei Merse Pál: Majális</p> <p>Nyári: Szinyei Merse Pál: Pacsirta Thorma János, Egry József festményei</p> <p>Őszi: Paál László: Út a fontainebleau-i erdőben Szinyei Merse Pál: Ősz Ferenczy Károly: Október Thorma János: Ősz Nagybányán Fényes Adolf: Alföldi országút eső után</p> <p>Téli: Munkácsy Mihály: Téli út Gulácsy Lajos: Egnapos hó Mednyánszky László, Csók István – sok téli festmény Ruzicskay György: Műjéppálya a Városligetben</p> <p>SEGÉDANYAG: képek gyűjtése, weblinkek ajánlása</p>		

Nyelvtani összefoglaló: melléknevek fokozása

-bb (-i, -ú, -ű végű melléknevek)	-abb	-ebb	-ább (-a végű melléknevek)	-ébb (-e végű melléknevek)
<i>maradi</i>	<i>fiatal</i>	<i>idős</i>	<i>csúnya</i>	<i>fekete</i>
<i>maradibb</i>	<i>fiatalabb</i>	<i>idősebb</i>	<i>csúnyább</i>	<i>feketébb</i>
<i>legmaradibb</i>	<i>legfiatalabb</i>	<i>legidősebb</i>	<i>legcsúnyább</i>	<i>legfeketébb</i>
<i>szomorú</i>	<i>szomjas</i>	<i>éhes</i>	<i>buta</i>	<i>szőke</i>
<i>szomorúbb</i>	<i>szomjasabb</i>	<i>éhesebb</i>	<i>butább</i>	<i>szőkébb</i>
<i>legsomorúbb</i>	<i>legsomjasabb</i>	<i>legédesebb</i>	<i>legbutább</i>	<i>legszőkébb</i>
<i>keserű</i>		<i>ügyetlen</i>	<i>suta</i>	
<i>keserűbb</i>		<i>ügyetlenebb</i>	<i>sutább</i>	
<i>legkeserűbb</i>		<i>legügyetlenebb</i>	<i>legsutább</i>	

Kivételek:						
<i>kicsi</i>	<i>szép</i>	<i>lassú</i>	<i>hosszú</i>	<i>jó</i>	<i>sok</i>	
<i>kisebb</i>	<i>szébb</i>	<i>lassabb</i>	<i>hosszabb</i>	<i>jobb</i>	<i>több</i>	
<i>legkisebb</i>	<i>legszebb</i>	<i>leglassabb</i>	<i>leghosszabb</i>	<i>legjobb</i>	<i>legtöbb</i>	

Az egyetlen melléknév *-obb* képzővel: *nagy, nagyobb, legnagyobb*

10. lecke: Balatoni nyár

	A kiegészítő feladatok témái/tartalma	Feladattípusok
Ráhangelődés: beszélgetés a nyaralási tervekről. A 9. lecke 16. és 18. feladata jó előkészület ehhez, az ottani képeket, katalógusokat itt is felhasználhatjuk.		
1A.	Szókincs: szálláslehetőségek	Párosítós gyakorlat
1B.	Szókincs + nyelvtan gyakorlása a létige múltideje. <i>még nem, már</i> az 1. lecke 5C gyakorlatában már előfordult a <i>már nem</i> kifejezés: ezt érdemes az új szókinccsel együtt is gyakorolni	<i>Én már voltam, de Kati még nem volt Budapesten. Júliusban már nem járunk iskolába, akkor utazunk Budapestre.</i> - a különbséget hasonló szituációkon szemléltethetjük. Igazán jól a múlt idővel együtt gyakorolhatjuk.
1C.	A létige múltidejének gyakorlása	Kérdezz-felelek gyakorlat egy naptár alapján. Egy naptár három napját kell különböző programokkal és helyekkel kitölteni. A középső nap a kiindulási nap. A tanulóknak egymást kell kérdezgetniük: <i>Hol van Kati ma délután?</i> <i>Hol volt Kati tegnap fél hatkor? Hol lesz Kati holnap reggel?</i>
2A.	Párosítós gyakorlat	A feladatot alaposan készítsük elő. Az autentikus hirdetésekben a kulcsszavakat kell megtalálni. A Hotel Kapitány leírása bonyolult, ezért a feladat előtt a <i>csillag, csillagos</i> szavakat tisztázni kell – a Hotel Kapitány esetében ez az egyetlen segítség a megoldáshoz.
2B.- 3.		További kérdések a szállodákkal kapcsolatban: <i>Hol lehet lovagolni? Hol van külön fürdőmedence? Hány szoba van a ... hotelben? Hol tudnak a gyerekek jól játszani?</i> stb.
4.		SEGÉDANYAG: az üres nyomtatványt a

		tanulóknak kell kitölteniük. (ismétlés: 2.,7. lecke)
5A.		Jó gyakorlat a <i>kell</i> segédigéhez
Nyelvtan: múlt idő. A táblázatos összefoglalót lásd a függelékben.		
5-9.		Gyakorlatok a múlt időhöz.
10.	Téma: Balaton	A szövegértéshez szükség van egy térképre, mely a Balaton környéki helységeket mutatja. A térképet fel lehet használni a 12-17. feladatokhoz is.
11.	Hallásértés	SEGÉDANYAG: a tanár kis kártyákra felírja a különböző, szállásra vonatkozó kívánságokat, pl.: <i>csendes szoba</i> <i>légkondicionáló</i> <i>szép kilátás</i> <i>kétszobás apartman</i> <i>gyerekjátsszótér</i> <i>vegetáriánus étkezés</i> stb. A tanulók húznak egy-egy kártyát, és a hallott szöveg mintájára hotelportás beszélgetőpartnerükkel beszélgetést folytatnak.
12-15.	Hallásértések	A szöveg meghallgatása előtt a kulcsszavakat keressük ki és magyarázzuk el a tanulóknak. SEGÉDANYAG: képek gyűjtése az említett helyekhez.
16.	Hallásértés	SEGÉDANYAG: készítsünk további kis kártyákat az alábbi beszélgetésekhez, pl. 1-es család: <i>Siófok</i> ; 2-es család <i>Tihany</i> ; találkozás helye: <i>Balatonfüred</i> A tanulók további párbeszédet folytatnak, és közben alkalmazzák az adott helyről megszerzett ismereteiket.
17-18.	Párosítós gyakorlat nyelvtannal; <i>szokott+ -ni-szerkezet</i>	Az új igéket gyakorolhatjuk jelenben és múltban, utána pedig a <i>szokott</i> -szerkezettel. Házi feladatként a tanulók képezzenek mondatokat ismert témákban: <i>iskolában, orvosnál, étteremben, boltban</i> mit <i>szokott/szoktam</i> . <i>A Pancsoló kislány</i> dala alapján (9. lecke) a tanulók próbálják meg elmesélni, hogy mit szoktunk csinálni a strandon.

19A-B-C.		<p>1. Gyűjtsünk borcímkéket, vagy képeket magyar borokról. A tanulóknak íz szerint kell csoportosítaniuk ezeket.</p> <p>2. Párosítós gyakorlat Egy étlap különböző ételeihez (képek vagy nevük, pl. <i>harcsapaprikás, bécsiszelet, somlói galuska, marhapörkölt...</i>) a tanulóknak a megfelelő borfajta-t kell párosítaniuk: <i>édes, száraz, vörös, fehér</i> stb. A megoldásokat mondatban fogalmazzuk meg: <i>A marhapörkölt-höz vörösbort iszunk/vörösbort kell inni.</i> (a 19. C. gyakorlat alapján)</p>
20.	Lyukas szöveg > transzformáció	A megoldás ellenőrzése után a tanulók elmesélik a történetet úgy, mintha most terveznék így nyaralásuk egy napját – jelenben.
21.	Szókincs	<p>1) A tanulók egy csoportja a pozitív mellékneveket gyűjti ki; a másik csoport a bejegyzésekben szereplő leggyakoribb szerkezeteket.</p> <p>2) Célzott kérdésekkel gyakoroljuk a <i>tölt/eltölt</i> szerkezeteket</p> <p>3) A tanulók maguk fogalmazzák meg pozitív és negatív véleményeiket egy vendégkönyv formájában.</p>
<p>Országismeret: 1) Magyar borvidékek, borfajta-k bemutatása térkép segítségével</p> <p>2) Képek gyűjtése a kulturálisan, földrajzilag vagy történelmileg fontos balatoni látványokról, melyeket hozzá kell rendelni az egyes régiókhoz, városokhoz.</p> <p>3) Különösen érdekes lehet, ha az órára elhozzuk balatoni kulturális események plakátjait, programjait, vagy ha programokat ajánlunk.</p>		